

Dobrá zpráva

Časopis pro každého čtenáře červenec 2020

A detailed illustration of an astronaut in a white and orange spacesuit floating in space. The astronaut is positioned diagonally, with their right arm raised. The background is a dark, star-filled space with a faint nebula and a small planet visible in the bottom left corner.

**Ukaž mi
cestu..**

Žalm 119, 33

Milí čtenáři,

máme pro vás další dobrou zprávu. Je to číslo časopisu **Dobrá zpráva** pro měsíc červenec, které držíte v ruce.

První dobrou zprávou, kterou vám přináší, je povzbuzení, ve kterém nás Pán Bůh ujišťuje: „**Moje přítomnost půjde s tebou**. Moje přítomnost bude s vámi a dám vám odpočínání.“ Pán Bůh nám ukazuje novou cestu, nový způsob, jak být skutečným člověkem. Svobodným člověkem, nikoliv otrokem. Pamatujme na Jeho slova: „Moje síla se projeví ve tvé slabosti“. Proto stále znovu prosíme: „**Pane, ukaž mi cestu**.“ Nezapomínejme se zkoumáním plevelů, tříděním ryb. To bychom se starali především sami o sebe a nebyli rybáři lidí.

Ve vzdělávací části nás čeká historický článek **Evropský baptistický kongres v Berlíně 1908**. Otevře nám okénko do minulosti, ukáže nám první Evropský baptistický kongres očima bratrského časopisu Betanie i z pohledu pana profesora T.G. Masaryka.

A tou nejlepší dobrou zprávou je to, že se smíme Pána ptát: *Ukaž mi cestu*. Pán Ježíš půjde s námi, bude s námi na každém kroku, povede nás, s Ním nemůžeme zabloudit. On bude s námi a my dojdeme.

Přejeme vám radostné a požehnané chvíle při čtení červencového čísla.

Štěpán Krivánek

POVZBUZENÍ

Moje přítomnost půjde s tebou

Hospodin promluvil k Mojžíšovi: „Vyjdi odtud, ty i lid, který jsi vyvedl ze země egyptské, do země, kterou jsem přísězně slíbil Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi: Dám ji tvému potomstvu. Pošlu před tebou svého posla a vypudím Kenaance, Emorejce, Chetejce, Perizejce, Chivejce i Jebúsejce. Půjdete do země oplývající mlékem a medem. Já však nepůjdu uprostřed vás, abych vás cestou nevyhubil, neboť jste lid tvrdošijný.“

Exodus 33,1-3 a 12-23

Milé sestry a bratři,
lidé si odjakživa kladli otázky po smyslu života „Kdo jsem? Odkud jsem se tady vzal?“, po smyslu své existence a bytí vesmíru. Jsem součástí temného prázdného prostoru, nebo je místo, na kterém jsem se ocitl, místem nekonečné překypující tvořivosti, štědrosti a velkorysosti? Je nějaká Vyšší moc,

která stojí za vší existencí, nebo jsme tady skutečně sami? ...

Způsob, jakým lidé s těmito otázkami odjakživa nakládali, je ten, že si vyprávěli příběhy. Příběhy, které odrážely jejich rostoucí poznání. Také izraelský národ se s těmito základními otázkami života vypořádával pomocí vyprávění.

My ten jeho příběh známe z našich Biblí, ze Starého zákona. Příběh o tom, jak se Pán Bůh ujal Abrahama, přivedl jej do zaslíbené země. Po čase se Abrahamovi potomci dostali do Egypta, kde se stali velkým národem, ale postupem času také národem zotročeným. Text, který jsme dnes četli, pochází z knihy Exodus, která vypráví o tom, jak si Pán Bůh povolal Mojžíše, aby izraelský lid vyvedl z egyptského otroctví a také o tom, jak Izraelci následně putují po poušti.

Mojžíš je však zdráhavým vůdcem. Nechce se mu zpočátku tento lid vést. Nemá k tomu žádnou chuť ani žádné nadšení. Nakonec sice Mojžíš svolí k tomu, že povede tento lid. Promluví k Izraelcům, o Bohu, který je vysvobodil z područí Egypta a který je jiný než božstva okolních národů. Avšak sám Mojžíš má na Pána Boha spoustu otázek. V oddíle, který jsme četli, Mojžíš Pánu Bohu odpovídá: „Pohleď, říkáš mi, veď dál tento lid, ale neukázal jsi mi, koho se mnou pošleš? Jestliže jsem u tebe našel milost, dej mi poznat svou cestu, abych tě poznal. Pamatuj, že tento národ je tvým lidem.“ Jakoby Mojžíš musel Hospodinu připomínat, kdo je jeho lid. Izraelci již vyšli pod Mojžíšovým vedením z Egypta. Tito bývalí otroci hledají svou novou identitu, nový život. A tu Mojžíš Pánu Bohu říká:

„Nauč mě. Ukaž mi cestu, jak mám tento lid vést, nebo se do-

konce ukaž, kdo jsi. Zcela jistě ty nejsi jako ti bohové v Egyptě, kteří byli spojeni s otroctvím.“ A tak v nitru tohoto příběhu je zrození nové skutečnosti, nového pocho-
pení.

Příběh exodu, příběh vyvedení izraelského národa z Egypta je o Bohu, který slyší pláč utlačovaných, a jedná v jejich prospěch, aby je osvobodil od moci, která je utlačuje. Pán Bůh říká „Viděl jsem ujařmení svého lidu, který je v Egyptě. Slyšel jsem jejich úpění pro bezohlednost jeho poháněčů. Znímám jeho bolesti.“ (Ex. 3, 7) V Egyptě byl život organizován způsobem, ve kterém byli Izraelci vlastněni Egyptany. A ty s nimi nakládali ne jako s lidskými bytostmi, ale jako s věcmi. Používali je, doslova tak jako se používá zvířete nebo nástroje. Využívali jejich početnosti a síly k budování své vlastní egyptské velkoříše. A pak najednou nastává v postavení Izraelců zvrát. Je to tím, že totiž tento Bůh, Bůh Izraele, slyší nárek izraelských otroků a jedná v jejich prospěch, aby je osvobodil. Příběh Izraelců je výjimečný tím, že poukazuje, že na určitém místě a v určitém čase působí něco, co překonává veškeré síly útlaku a nespravedlnosti. Takový příběh je v určitém smyslu radikální, protože poukazuje na to, že když člověk volá v nejvyšší nouzi, když narazí hlavou na zeď nebo spadne na samé dno, když už nemůže dál a ocitne se v mezní situaci, je v té chvíli naprosto zranitelný a otevře

se. Otevře se něčemu, co je větší než on sám, co jej přesahuje. Otevře se Bohu a tehdy platí, co čteme ve 2. Korintským: „má síla se projeví ve slabosti“ (12,9). V slabosti člověk nabývá nové síly (Žid 11,34). Člověk je nejsilnější právě v té chvíli, kdy se střetává tváří v tvář se svojí slabostí.

Ale zpátky k dnešnímu oddílu. Mojžíš není tak úplně naladěn na Boží notu. Přeshlapuje. Chodí sem a tam. Má na Pána Boha otázky. Ptá se: „Jak vypadáš? Co se tu děje? Chceš, ať vedu tento lid, ale neukázal jsi mi, s kým jej mám vést? Uč mě, co mám dělat. Uč mě tvojí cestě.“

A Hospodin mu trpělivě odpovídá: „Moje přítomnost půjde s tebou, a dám ti odpočínutí.“ Odpočínutí, o kterém Bůh hovoří, se odráží v onom hebrejském slově šabat, ustání od veškeré činnosti. V Egyptě totiž Izraelský lid pracoval celé dny bez odpočínutí. Když byl Izraelec otrokem v Egyptě, jeho hodnota tkvěla v tom, kolik cihel vyrobil, jak byl produktivní. Od chvíle, kdy jsou tito lidé osvobozeni, na čem Bůh při nich lpí, je, že jim dá odpočinek.

Vysvobození z Egypta také pro Izraelce znamená uvědomění si šabatu, dne odpočinku, dnes bychom mohli říci odpočinku k rekreaci, ke hrám, ale také nabytí určitého rytmu v života. Slovo o odpočinku nám může znít aktuálně i dnes, v době dovolených, kdy

můžeme vypnout z pracovního procesu. I my máme mít určitý rytmus života, a nemusíme se přitom zpřetrhat prací. Také v sedmidenním cyklu je nám dán den v týdnu, kdy si tak můžeme uvědomit, že nejsme stroje, ale lidské bytosti, které odpočinek potřebují. Řečeno jazykem Izraelců osvobozeným z Egypta, naše hodnota není určována tím, kolik cihel vyrobíme.

A tak Bůh tedy odpovídá Mojžíšovi: Moje přítomnost bude s vámi a dám vám odpočínutí. Bůh zde poukazuje na to, že je nová cesta, nový způsob, jak být skutečným člověkem. Svobodným člověkem, nikoliv otrokem. Takovým člověkem, kdy máme v životě určitý rytmus, nemusíme pracovat do úmoru, a naše hodnota netkví v naší výkonnosti. Naše identita není formována tím, jak jsme úspěšní, či bohatí, nestojí na budování našeho ega, nestojí na tom, jak dobře pracujeme či fungujeme. Ale od počátku v příběhu izraelského národa slyšíme, že Bůh vysvobozuje tam, kde je člověk se svými silami u konce, kdy už nemůže, kdy je bezmocný, když žádné ego nemá. Pamatuj „Moje síla se projeví ve tvójí slabosti“. Když postoupíme dál, uvidíme, že Mojžíš má na Boha další a další otázky. „Jak se pozná, že v nás máš zalíbení, ne-li v tom, když půjdeš s námi? Tím budeme odlišeni od ostatních lidí na povrchu zemském.“ A dál Mojžíš říká: „Ukaž mi tvou slávu!“ Jakoby chtěl říct:

„Ukaž mi, kdo jsi, ukaž mi tvoje rozměry, ukaž mi, jak velký jsi a jak mocný jsi.“ Tímto způsobem se totiž bohové ve starověku poměřovali.

A na to Bůh odpovídá, „dopustím, aby veškerá, aby všechna, má dobrota prošla před tebou.“ A pak Bůh říká, „Je tu kousek ode mě místo, kde můžeš stát na skále. A když má sláva bude procházet, umístím tě do skalní soutěsky, zakryji tě svou dlaní a až odejdu, uvidíš mě zezadu. Ale mou tvář spatřit nesmíš.“

Mojžíš vytrvale říká: „Ukaž mi, potřebuji pochopit, uč mě, ukaž mi tvou velikost, potřebuji vědět, kdo je tento Bůh, kdo jsi, jak to funguje.“ A co je mu řečeno, je, že „má dobrota kolem tebe projde, a pak i moje sláva kolem tebe projde, ale ty budeš schopen vidět pouze a jenom má záda (mou zadní část). Jeden rabínský komentář vystihuje tuto situaci tímto způsobem: „Je to jakoby Bůh Mojžíšovi říkal: 'Čeho můžeš nanejvýš dosáhnout, je uvidět, kde jsem právě byl.'“

A myslím, že i my známe tyto okamžiky z našich životů. Boha přímo nevidíme. Ale až zpětně, dovodíme jeho působení. Až když projdeme nějakou zkušeností, si nazpátek uvědomíme „aha, v tom byla vyšší moc, v tom byl Bůh, tady se mne Pán Bůh dotknul.“

A tak skutečně, co Mojžíš může uvidět, je pouze zadní část, Kraličtí uvádějí hřbet můj. Mojžíš může vidět jen mlhavě, jen v určitém

náznaku. Nám však pomůže, když nebudeme na tento příběh nahlížet doslovně, že Mojžíš uzřel Boha zezadu, tak jako můžeme vidět člověka zezadu. Zkusme však tento příběh vnímat očima starověkých lidí, kdy si lidé vyprávěli příběhy, skrze které mohli nahlídnout na duchovní skutečnosti a spatřovat Boha ještě jiným, hlubším způsobem.

Mojžíš zde získává určitý náhled do Boží skutečnosti. Ten vhled je opravdový. Ovšem tato skutečnost Mojžíšova hlubokého nazření také poukazuje na to, co zůstává skryté. Otevírá se zde příběh o Bohu, který je svolný k tomu se dát poznat. Zároveň to, co je o Bohu poznatelné, sebou přináší specifickou citlivost na to, co zůstane nepoznané, co je skryté. A tak se zde souběžně odehrávají dvě věci. Jedna, která říká, uvidíš mne, a druhá, z velké části mě také neuvidíš. Příběh je o tom, jak Mojžíš vidí a zároveň také nevidí. Je to jako odpověď, ale odpověď taková, která sebou přináší celou řadu nových dalších otázek. Je to jako otevírání, odhalování, ale to odhalování zároveň ukazuje na to, kolik zůstává skrytého.

Charakter duchovní zkušenosti je ten, že člověk získá pouhý náhled, je to na jednu stranu skutečný, opravdový vhled. Je to poznání, je to zkušenost, je to nazření, skutečné opravdové nazření. Ale toto odhalování sebou přináší také to nepoznané, nezjevené, skryté, co ještě nebylo dáno člověku poznat.

Skutečná duchovní zralost pak tkví v tom, že je člověk schopen uchopit obojí. Že nemá problém s napětím, v tom, co o Bohu poznal, a co zůstává skryto, co zůstává tajemstvím. Odráží se to jistě i v našich každodenních životech - když se například nacházíme ve stavu, kdy máme nade vším jen samé otazníky, jsme obklopeni nejistotou, kdy si člověk říká nic nevím, ničemu nerozumím co se mi v životě děje. V té chvíli je dobré si uvědomit, že člověk má také nějaké odpovědi. Že se mu Bůh ukazuje jen jakoby zezadu, zastřeně, v mihnutí oka. A naopak, když člověk žije v rigiditě a v přílišné jistotě, věz, že tady Ježíš Kristus říká, že duch je jako vítr, jako vánek, který věje, kam chce. Nelze jej uchopit, polapit. Nelze jej mít v hrsti.

A tak v samotném nitru duchovní zkušenosti vystupuje známé i neznámé. Charakter duchovní zkušenosti tkví v tom, že kombinuje poznatelné i nepoznatelné, zahrnuje

viditelné i neviditelné, známé i tajemné. Tam, kde jsme příliš sebejistí a zákoničtí, vezme, že duch Boží věje, kam chce, a nelze jej uchopit. A na druhou stranu, tam, kde jsme ztraceni v nejistotě, vezme, že Bůh se nám i v té nejistotě dává poznávat. Mojžíš v dnešním textu je nám v tomto určitou inspirací. Poznal, co je skutečná opravdová duchovní zkušenost. Viděl před sebou projít Boží slávu, Boží dobrotu, přítomnost. Zároveň však směl uzřít jen to, co byl schopen uvidět. Bylo to pro něj dostatečné.

Není to nějaký dramatický moment na hoře. Je to jen vhléd, tak akorát. Je to přesně to, co potřebuje, aby mohl učinit další krok. V tom tkví Boží milost, že i nám se Bůh dává poznávat tak akorát. Tolik, abychom nebyli ztraceni v nejistotě, ale zároveň tolik, co jsme schopni unést - to je Boží milost. Za to buď Bohu díky.
Amen

Lydie Kucová

ZAMYŠLENÍ

Pane, ukaž mi cestu..

Anebo je království nebeské jako síť, která se spustí do moře a zahrne všecko možné; když je plná, vytáhnou ji na břeh, sednou, a co je dobré, vybírají do nádob, co je špatné, vyhazují ven. Tak bude i při skonání věku: vyjdou andělé, oddělí zlé od spravedlivých a hodí je do ohnivé pece; tam bude pláč a skřípění zubů.“ „Pochopili jste to všecko?“ Odpověděli: „Ano.“ A on jim řekl: „Proto každý zákoník, který se stal učedníkem království nebeského, je jako hospodář, který vynáší ze svého pokladu nové i staré.“ Když Ježíš dokončil tato podobenství, odebral se odtud. Přišel do svého domova a učil je v jejich synagóze, takže v úžasu říkali: „Odkud se u toho člověka vzala taková moudrost a mocné činy? Což to není syn tesaře? Což se jeho matka nejmenuje Maria a jeho bratři Jakub, Josef, Šimon a Juda? A nejsou všechny jeho sestry u nás? Odkud to tedy ten člověk všecko má?“ A byl jim kamenem úrazu. Ale Ježíš jim řekl: „Prorok není beze cti, leda ve své vlasti a ve svém domě.“ A neučinil tam mnoho mocných činů pro jejich nevěru.

Matouš 13, 47 - 58

Podobenství o rybářské síti ukazuje, že člověk, který se stal ve svém životě “nepoživatelným”, nemůže počítat s konečným Božím souhlasem, i kdyby byl zahrnut do sítě zvěstování Kristovy církve (13,54-58). Je to však pouze upozornění na okraji základní zvěsti o Božím království. Nejprve se totiž zasévá a zatahují síť a teprve pak přijde na řadu zkoumání, co nám to vyrostlo a co se to v té naší síti vlastně vyskytuje.

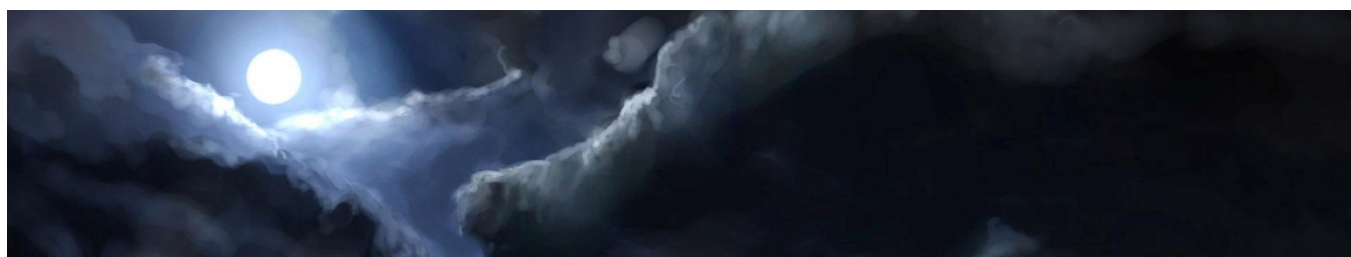
Pokušením některých sborů je zabývat se předně tím druhým – zkoumáním plevele, tříděním ryb. Zabývat se především svými problémy, svými starostmi, stálými do-

hady nad tím, co je a co není “stravitelné”. A pak se stává, že se staráme především sami o sebe a nejsme rybáři lidí.

To, co máme rozlišovat již dnes, je nové od starého (tak alespoň rozumím verši 52.). To nové je s námi v Ježíši Kristu. Všechno, co ještě přijde, byť by se to tvářilo sebevýznamněji a sebeatraktivněji, je vůči Ježíši Kristu vždy “staré” a my s tím podle toho musíme zacházet.

Pane dej, ať umíme rozlišit mezi tím, co ob stojí před mírou tvého obrazu a vším ostatním, byť nám to sebevíc přirostlo k srdci.

Petr Hlaváček

Z HISTORIE

Evropský baptistický kongres v Berlíně 1908

Na prvním Evropském baptistickém kongresu v roce 1908 v Berlíně zazněly hlavní baptistické důrazy: odluka od státu, svoboda svědomí a misie, ruku v ruce se sociální službou. Z Čech se kongresu zúčastnilo sedm delegátů.

Ročník XXVI.

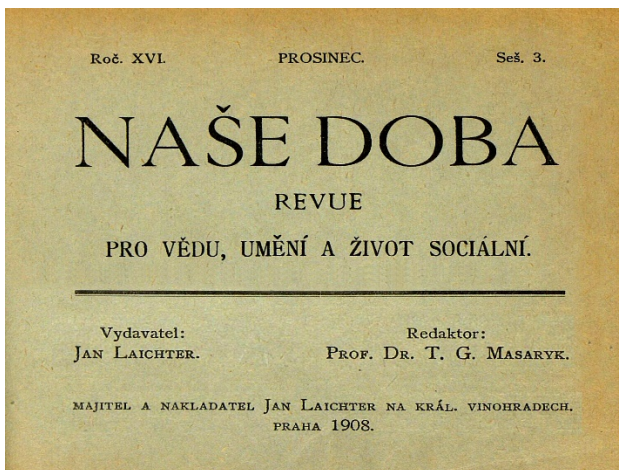
V BRNĚ, 10. září 1908.

Číslo 26.

BETANIE.

Baptistický kongres evropský konal se ve dnech od 29. srpna až do 3. září v Berlíně za účasti asi 2500 delegátů a hostů. Anglie byla zastoupena 600 vyslanci, Rakousko-Uhersko 21, mezi nimiž 7 Čechů, ostatní země mimo Německa byly zastoupeny: Francie, Itálie, Rusko, Švýcarsko, Švédsko, Norsko, Rumunsko, Holandsko, Belgie, Bulhary, Dánsko, ano i z Ameriky, Afriky a Austrálie byli zástupci přítomni. Prostranný sál „Konkordie“, kde kongres se konal, byl vyzdoben vlajkami všech evropských zemí. Hesla vytknutá baptisty, jsou: „Oddělení církve od státu; svoboda svědomí, světový mír a zevangelizování Evropy“. Předsedou byl Angličan dr. John Clifford, jenž ve své zahajovací řeči mezi jiným pravil: „Pracujeme a musíme pracovati k sociálnímu pokroku, k uskutečnění našich snah po sbratření, k svobodě pravdě, spravedlnosti, k všeobecnému míru. Naši prací bude také vyplenit válku i ducha, který ji živí, a učinit konec politováníhodným methodám, které ji vyvyšují. Přimlouváme se za plnou svobodu svědomí, která pro sociální pokrok jest právě tak nezbytně důležitá, jako oběh krve pro tělo. Člověk je nejen schopen sam pro sebe mysliti, nýbrž je také za

to zodpověden a k tomu povinen, a musí zůstat svoboden, aby tak činiti mohl a tak dosáhnouti cíle, který Bůh mu přikázal.“ — Ke kongresu došla řada telegramů a pozdravných přepisů, mezi nimi od anglického ministra financí Georgea, příslušníka baptistické denominace, od německého ministra kultu Holle a vrchního purkmistra berlínského Kirschnera. Čestnými hosty, z nichž někteří sjezd pozdravili jménem svých dominací, byli zástupci svob. evang. církve, ruských Paškovenských církví, presbyteriánských církví něm. evang. aliance, Národní biblické společnosti ve Škotsku, svob. bapt. církví, Schauflerských bapt. církví, evang. aliančních církví, missijních církví, amer. bapt. missijní unie (dr. F. H. Rowley, Londýn), židovské missie, spolků diakonů a různých missijních komitétů. Celý kongres je obrazem bratrského spojení a sociální rozdíly zde mizí úplně. Profesori z universit, učenci světového jména, prostí venkovští delegáti, bělovlasí vážní starci, mladí muži, plni života, vše snoubí se v jedolitě těleso, spojené bratrskou láskou. Sociální otázka vyjádřená v slovech „Království Boží na zemi“ řeší se zde prakticky na podkladě křesťanství. („Čas“.)

Ve třetím čísle revue pro vědu, umění a život sociální v roce 1908 napsal profesor Tomáš Garrigue Masaryk, pozdější zakladatel Československa a první prezident stať „Po životě náboženském a církevním“, ve které se rozsáhle zmiňuje o prvním Evropském baptistickém kongresu v Berlíně. Uvádí v něm i své zajímavé postřehy z kongresu i o teologii baptismu.

Ostatně uvedeme hlas se strany, kterou nikdo nebude podezírati z nedostatku orthodoxy. Na prvním evropském kongresu baptistickém, který zasedal koncem srpna a začátkem září v Berlíně, dovozoval theologický učitel na hamburském semináři, dříve evangelický farář Hess, o církevních symbolech (vyznáních) jménem baptistů toto: »Vzpíráme se proti lidským vyznáním, neboť ta dosud v ždycky bez výjimky způsobila víc sporů než uklidila, a stala se zastaralými a nepotřebnými, jakmile spor o ně ustal. Bráníme se proti každému druhu papežství, též ve svém cenění Písma svatého.«

Dnešním orthodoxním lidem, kteří přirozeně nezažili bojů o církevní symbolické knihy, pocházející vesměs z počátku novověku, připadá jistě paradoxním tvrzení, že církevní formulované vyznání není fakticky páskou jednoty církevní, ale historie učí, že skutečně snad každé vyvolalo více hádek než míru a že, jakmile přestalo býti předmětem sporu, hned přestalo být výrazem současného smýšlení. Proto není se bát vnitřního rozvratu nové ženevské církve.

Když jsme se dotkli baptistů a jejich berlínského kongresu, jsme povinni připojit informační zmínku o této náboženské společnosti u nás málo známé a málo rozšířené, ale v Americe náležející k nejčetnějším a k nejčilejším. Ostatně i v Evropě čítá baptismus skoro 700.000 členů, z nichž většina připadá sice na Britanii (přes 400.000), ale značná část též na Rusko (125.000), což jistě překvapuje; v řadě za Ruskem početně hned stojí Švédsko a Německo, a pak hned přijde Rakousko-Uhersko se 16.629 členy. Berlínský kongres měl za cíl sblížení a spojení rozličných skupin na pevnině s anglickým baptismem, jemuž tento úkol byl uložen r. 1905 při založení »světového svazu baptistů«.

Vedle tohoto vnitřního úkolu měl kongres také vnější zahrocení proti dobovým zjevům protichůdným: »proti stálému vzrůstu katolicismu a rozmachu materialistické nevěry v evropském světě«. Pro sebe, pro lidstvo a proti všemu opačnému chce prý baptism pracovati pro »křesťanství liberální, demokratické a bratrské« mezi massami, které buďto podléhají »tradičnímu sestátněnému a extrémně konservativnímu církevnictví«, nebo pro tyto vlastnosti církví se odcizily náboženství vůbec. Baptism chce čeliti hierarchii a sakramentismu v církvích (= přílišnému zdůrazňování svátostí, jakožto prostředků a magických nosičů milosti boží, jak se na ně nazírá v římskokatolické církvi vesměs, a v evangelických církvích tu a tam v kruzích naprosto orthodoxních, zvláště lutherských též. Tento bod je zajímavý právě pro baptism, jenž přece se začal

a odlišil právě pro nazírání na svátost křtu, žádaje a dovoluje křest pouze dospělým, poněvadž jen ti mohou míti nezbytnou podmínku předcházející víry. Na kongresu prohlásil jeden ze směrdatných řečníků, že baptistská společnost již nestojí a nepadá se křtem, nýbrž s vírou v Krista). Baptism nechce míti jiné vyznání víry mimo bibli.

Sympaticky působilo zdůrazňování sociálních úkolů křesťanstva, lidských a všelidských cílů křesťanství, zdůrazňování svobody nejen náboženské, nýbrž svobody vůbec, program lásky ke slabým: chudým, potlačeným, pronásledovaným, a program světového bratrství a míru. Konečným cílem prohlašují království boží. Sociální život musí být proniknut duchem Kristovým a uveden v souhlas s vyznáváním křesťanského náboženství. Zdroj síly pro všechno i pro sociální činnost jest ve »věčném evangeliu«.

I baptism má ovšem v sobě rozdíly theologického smýšlení, ano rozpory. Angličané jsou v celku liberálnější, někteří tak liberální, že právě k bodu »baptism a moderní názor světový« v poslední chvíli odřekl koreferát Dr. von Gerdell z Marburgu, baptistský misionář mezi studentstvem a akademickými vzdělanci. Ostatně jednotnost naprostá není možná ani žádoucí. Volností od pout konfesse jest baptistům usnadněno jejich stanovisko k modernímu životu. Uvědomili si, že dnes nemůže být ideálem, co jím bylo Johnu Bunyanovi: touha uniknouti pozemskému, hříchem spoutanému životu a spěti k nebeské vlasti, vědí, že musí státi, a také stojí v pozemském životě a s radostí plní své kulturní a občanské povinnosti. — Východiskem jest jim osobní poměr ke spasiteli a »obrácení« jednotlivcovo, zkušenost hříchu a milosti boží. Zásadně uznávají plnou svobodu myšlení theologicky, sociálně. Ale kde moderna překročuje své hranice a zřeďuje náboženství v pouhý subjektivism, tam jsou energickými antagonisty moderního názoru světového. Jest patrné, že ani nejkonservativnější člen nemá důvodů zakročovati proti takovéto modernosti.

Vždy znovu zajímavé jest slyšeti z úst zastance s v o b o d n é h o církve n i c t v í a při tom člověka hluboce a vědomě náboženského důvody proti spojení církve a státu. Dr. Clifford z Londýna konstatoval, že od reformace prožíváme zvolný proces odcírkevňování, jímž se stále určitěji dělí obor duchovní a státní. Každé spojení se státem, ať se zdá sebe výhodnější pro církev, ubíjí v ní nemylně ducha a život a svádí ji, aby hledala svého prospěchu na úkor národa. Ať stát přízná a zabezpečí církvím jistotu jejich majetku, ale církve budtež vyloučeny od vlády ve správě státní a obecní, sice se z mocí stát udržujících stanou mocnostmi stát podrývajícími; důkazem toho jsou dějiny. V zájmu lidstva a v zájmu věčného evangelia jest tudíž pracovati o rozlukou obou mocností. Ve všech zemích nosí církve od státu odvislé zárodek smrti v sobě; jejich nejlepší údové touží po vyšším duchovním životě. Nezadržitelný proud vývoje spláchne státní církve, ale pak teprve se tím svobodněji uplatní moc a požehnání evangelia.

Není divu, že státní církve německá se chovala k baptistskému kongresu naprosto upiatě. Není však správně zavíratí oči před svobodně církevním hnutím, které se stává i na pevnině, čím v Anglii a Americe dávno jest: veřejným činitelem, který bude míti vliv na budoucí utvoření církevních poměrů.

Zdrželi jsme se u tohoto kongresu déle, abychom zprostředkovali kus názoru o typickém, pro nás cizorodém ovzduší. V českém národě má ovšem baptism jako veškeré svobodné církevnictví nesnadnější postavení, nevděčnější práci, a proto též nepatrné výsledky. Nevíme, byl-li také český baptism zastoupen, když na uvítacím večeru přinášelo pozdravy 15 zástupců různých národů, po každém řečníkovi jeho krajané povstávali a zpívali duchovní píseň v rodné řeči.

jsi nejdál v mém srdci
i když ti dálky zrovna
zastírají tvář
jsi mým sluncem
v nejdelší noci
to když zrovna nemůžu
spát
a tma dalek
padá na polštář

jsi hluboko v mém srdci
když ti zdálky zrovna
hladím tvář
jsi mým vesmírem
kterým bloudím
když zrovna nemůžu
spát
a tvá vůně
padá na polštář..

Jeho Děti